

בימים מטלטלים אלה כשהשנאה והקרעם בעם הולכים ומעמיים קים, יש מקום שהוא כולו חסד וטוב לב אלטרואיסטי. מדובר בעמק המעינות המוביל בארץ ובעולם בתרומת כליה.

בעמק המעינות (בו יש רי" כוז של קיבוצים דתיים) יש 25 תורמים, בקיבוץ מירב יש 8 תורמים (ועוד שניים בדרך) ובמעלה גלבוע - 6 תורמים, ועוד היד נטויה. בארץ יש מעל 200 השתלות כליה בשנה באמצעות עמותת 'מתנת חיים'. מאז הקמתה לפני 14 שנים הגיע מספר המושתלים ל-1,480.

ישראל נמצאת במקום הראשון בעולם בתרומות כליה מן החי לנפש. שיעור ניכר מגיע מתורמים דתיים לאומים וחרדים, ובשנים האחרונות מספר החילונים עולה בצורה ניכרת. עיניהם נשואות אל המצווה הקדושה ביותר ביהדות - הצלת נפש.

יש היום מעל 900 איש החיים עם מכונת הדיאליזה שממתינים להשתלת כליה. 300 איש נוספים מתקרבים לדיאליזה. אם לא יימצא להם תורם, הם יצטרכו להיכנס לטיפולים קשים ביותר. לאחר ההשתלה הנתרמים מתנתקים ממכונת הדיאליזה וחוזרים לחיים רגילים. מספר הפניות לתורם כליה עולה בכל שנה. גם בחצי שנה האחרונה במצב הכאוטי בארץ, נמשכות ההשתלות. לכליות יש תפקיד מאוד חשוב. הן אחראיות על סילוק פסולת ועודפי מים מהדם, הן שומרות על מאזן הנוזלים בגוף, מאזנות את לחץ הדם ואת ייצור כדוריות אדומות, ועוד. חייהם של חולי הכ

ליות התלויים במכונת הדיאליזה הם חיים סביב השעון ותקוותם להשתלה מחזיקה אותם בחיים. התור הוא ארוך וזמן ההמתנה מייסר.

במקורות היהודים מופיע הביטוי הנפוץ: 'בוחן כליות ולב', נמצא שהכליות חשובות לא פחות מהלב. בתהילים ט"ז כתוב: "לילות יסרוני כליותי". הכליות הן כמו ציפור הנפש.

"תרמתי כליה ואני לא מפסיקה לחיות"

הידעתם?

עמק המעינות הוא המוביל בעולם בתרומות כליה מן החי לנפש.

אחת הסיבות לתופעה היא כנראה ג'ודי סינגר מקיבוץ מירב, שהפכה את משבר אמצע החיים - למפעל חיים, ואת העמק הכל כך יפה מבחוץ, ליפה לא פחות - גם מבפנים..

מאת: אפרת שלם

שלו, שהייתה כבולה יחד אתו לאילוצי הדיאליזה, זו הנחמה שלי, זה מה שנותן לי כוח להמשיך לפעול. הפרס מגיע לתורמי הכליה, הם הגיבורים האמיתיים, הם אלה שנכנסו לחדר הניתוח ונפרדו מחלק מגופם, הם אלה שהעבירו אותו לאדם שאינם מכירים, וכל זאת במעטפת אדירה של אהבה.

בשנת 2015 נכנסה ג'ודי סינגר לתפקיד סמנכ"לית הע"מ, והיא עושה את עבודתה בנחישות ובמרץ בלתי נדלה. ג'ודי, ג'ינג'ית, פל' פלית, מלאת אנרגיה ורצון להוסיף טוב וחסד לעולם. לפני עשר שנים היא בעצמה תרמה כליה, והיום כל האנרגיה שלה מושקעת בעמותה. היא מעודדת יותר ויותר אנשים לחוות את חווית הנתנת, שלדעתה משפיעה לטובה על נפש האדם ברמה הרוחנית הכי עמוקה.

ג'ודי, (61), חברת קיבוץ מירב, נולדה בארה"ב והגיעה לארץ עם גרעין עלייה בגיל 21 לחנתון, משם עברה למעלה גלבוע, ואחר כך לירושלים, שם הכירה את מי שיהיה בעלה (שגם הוא אמריקאי). שניהם רצו לחיות במקום כפרי שיש בו קהילה, ומצאו את קיבוץ מירב כמקום מתאים שיש בו אווירה הומניסטית ויזמויות חסד רבות. לזוג יש שלוש בנות.

כבעלת תואר בכלכלה מושינגטון יוניברסיטי השתלבה מיד במפעל הנרות הגדול של הקיבוץ כתמחירנית, מחשוב, ולוגיסטיקה, ולאחר סגירת המפעל נתנה שירותים לקיבוצים בסביבה.

איך זה התחיל אצלך?

"בגיל חמישים היה לי משבר אמצע החיים. חשבתי מה אני

הולכת לעשות הלאה. העבודה הטכנית כבר לא הייתה משאת חיי, וחפשי תי משהו עם משמעות, עם אנשים. יום אחד ראיתי באינטרנט כתבה על אישה שהייתה בשנת שבתון בארץ. בעת שהותה כאן תרמה כליה ותיארה מה זה עשה לה. מיד נדלק בי ניצוץ, והתחלתי להתעניין בנושא. קראתי הרבה חומר כדי להבין מה זה אומר לתורם כליה. התקשרתי לרב

רוב התורמים עושים זאת באמצעות העמותה 'מתנת חיים' אותה ייסד הרב ישעיהו הבר ז"ל, שהיה בעצמו מושתל כליה, ונפטר מקורונה. היום יור העמותה היא רעייתו הרבנית רחל הבר, שקיבלה השנה את פרס ישראל ביום העצמאות. בטקס קבלת הפרס אמרה: 'כאשר רואים את תחיית המתים הו, שהיא לא רק של אותו אדם, אלא גם של כל המשפחה

של אדם לתרום למי שהוא מרגיש קרוב אליו. בעמותה שלנו יש יהודים וערבים. ויש אפילו כאלה התורמים דווקא לערבים. התורמים מייצגים את כל שכבות העם. ככלל, יש יותר מושגים חילוניים מדתיים.

בקהילות קטנות תורמים יותר מבערים הגדולות, בגלל המשפחה תיות התומכת. לכן, חברי קיבוץ הם מועדמים מעולים לתרומה. באמצעות העמותה תרמו 53 ק"ב בוצניקים, 38 מהם באו מהקיבוץ הדתי, ו-15 משאר הקיבוצים. ויש תורמים נוספים בדרך.

איך את מביאה את הנושא לידיעת הציבור?

"הרבה פרסומים ברשתות החברתיות. לא מזמן ערוץ 11 הפיק כתבה על שלושה תורמי כליה שטיפסו על הקלימנג'רו יחד עם הזמר עידן עמדי. זה היה גימיק שיווקי מוצלח, רצינו להראות שגם עם כליה אחת אפשר לעשות דברים משוגעים".

האם אפשר לתרום בכל גיל?

"יש הגבלות גיל. מאחר שמדובר בהחלטה מאוד משמעותית, אסור לתרום מתחת לגיל 27, כאשר המקסימום הוא גיל 65. אבל אני מכירה שתי נשים אחרי שסיימו לידות שתרמו אחרי גיל 70. נשים תורמות רק אחרי שמסיימות ללדת".

חדוות הנתינה של התורמים היא ביטוי עמוק של הפסוק 'ואהבת לרעך כמוך'. הם קיבלו מתנה, והפכו לאנשים טובים יותר, מכילים יותר, אוהבים יותר. המעוניינים לקבל חומר על העמותה מוזמנים להיכנס לאתר 'מתנת חיים' www.kilya.org.il או להתקשר לג'ידי סינגר: 054-3213911.

ממשבר אמצע החיים - למפעל חיים סינגר. צילום: בניה יהודה

החיים. מאז התרומה שלי אני מתהלכת בעולם ולא מפסיקה לחייך. כשאני נפגשת עם התורמים ומביטה בעיניהם, אני מבחינה בברק בעיניהם, זה מדבק. הם באמת חשים שקיבלו מתנה."

האם הרצון לתרום

נובע מתוך אמונה דתית?

"לאו דווקא. זוהי תרומה אלטרואיסטית טהורה. נכון, אנשים דתיים מתחנכים לנתינה, לעשות את העולם קצת יותר טוב. זה נראה טבעי. אבל יש גם חילונים לא מעטים שרואים בהצלת חיים ערך משמעותי יקר".

לא מזמן ניסח ויכוח בקשר להנתינת תרומה רק ליהודים, מה דעתך?

"אני לא התנית, קיבלתי את ההחלטה של הרופאים ללא עוררין. רק הם קובעים מי הכי דחוף. הייתי שמחה שכולם יתנו בלי להתנות ובלי להגדיר. אבל צריך לזכור שזכותו של מי שנותן מתנה, לתת למי שהוא מחליט. בדרך כלל תורמים לקרובי משפחה. באווירה הקיימת היום בארץ גם זה יכול להתפרש כגזענות, אבל זה לא כך. זכותו

ישעיהו הבר ז"ל והגעתי לביתו בירושלים. היה לו ידע רב בנפרוד לוגיה, והוא היה מקושר לכל בתי החולים. בבית סיפרתי למשפחתי, הסברתי להם שהניתוח אינו נחשב למסוכן, ואף אחד לא התנגד.

התחלתי את התהליך שכלל חצי שנה של המון בדיקות. ברגע שני מסר לי שאני כשירה לתרומה, ויש אישה מתאימה, הייתי בעננים! עברתי את הניתוח ברמב"ם. הנתנה הזו התאימה לי בול, והיא כל כך שימחה אותי. לא היה לי אף רגע של חרטה. לא פחדתי, סמכתי על הרופאים. אחרי שלושה ימי אשפוז

חזרתי הביתה, היו כאבים, אך לא מעבר לאופטלגין. אחרי שלושה שבועות חזרתי לעבודה באוניברסיטה במחשוב, והתחלתי להתנדב בעמותה. היום אני לא נזקקת לתרופות וגם לא לדיאטה מסוימת, אני חיה רגיל ועושה הכול כמו קודם."

כשחזרה מבית החולים קהילת מירב עטפה אותה בחיבוק חם ואוהב, חברים הביאו אוכל, עזרו ונענו לכל צרכיה. בכלל, מירב הוא קיבוץ מיוחד, המפעיל מסגרות מיוחדות לאוכלוסיות חלשות. האווירה היא מאוד הומאנית. ואולי בשל כך הצעד שלה התקבל באהדה, ואולי קצת כמוכן מאליה.

האם הכרת את הנתרמת?

"היכרנו לאחר ההשתלה, שמה רינה דוד, חיפאית, אנחנו בקשר טלפוני של 'שבת שלום' כל שבוע, המשפחות שלנו נפגשות מדי פעם. יש לה שני בנים ונכדה, והיא חיה היום באושר ושמחה".

מה זה עשה לך?

"היום אני אדם יותר מאושר. היכולת שלי לעזור לאדם, להיטיב את חייו, זה דבר אדיר! עצם ההבנה שעזרתי למישהו, מעיפה אותי למעלה. זה שידרג לי את

חלק מתורמי עמק המעיינות, עם ראש המועצה יורם קרין, במסגרת חגיגות התרומה ה-1000 בשנת 2021. צילום: אופירה שגב